

Izlaganje

Svetlane Vuksanović, predsjednice Unije poslodavaca Crne Gore (UPCG)

Okrugli sto: „Stručne škole i dualno obrazovanje kao pokretač privrednog razvoja“

1. jun 2018. god, Podgorica

Poštovani članovi Unije, poštovani ministre i predstavnici Ministarstva prosvjete i Centra za stručno obrazovanje,

Dobar dan i dobrodošli na okrugli sto koji, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, organizujemo sa ciljem promocije stručnog obrazovanja, odnosno dualnog obrazovanja u Crnoj Gori, te na taj način, kao predstavnici biznisa na nacionalnom nivou, dajemo doprinos UPCG kampanji „Stručno je ključno“.

Svi ste, kako od strane stručne službe UPCG, tako i preko medija, a vjerujem, i iz svog neposrednog okruženja, upoznati sa obrazovnom reformom koja je započeta školske 2017/2018 godine izmjenom Zakona o stručnom obrazovanju, a koja je za cilj imala implementaciju dualnog oblika obrazovanja za učenike srednjih stručnih škola. Dualni oblik podrazumijeva da učenik III stepena srednje stručne škole pohađa dio nastave u školi, a dio kod poslodavca, uz odgovarajući naknadu koju u toku I i II školske godine obezbjeđuje Ministarstvo, dok za učenike III razreda koji pohađaju dualni oblik, ovu naknadu obezbjeđuje poslodavac. Cilj ovog okruglog stola je upravo da se poslodavci detaljnije upoznaju sa osnovnim odlikama ovog načina obrazovanja, pravima i obavezama učenika, škole i poslodavca koje podrazumijeva dualni oblik, kao i prednostima istog - kako za učenike i poslodavce, tako i za sveukupno funkcionisanje tržišta rada.

Podsjetiću vas da je Unija još 2013. godine, nakon opsežnog istraživanja među crnogorskim poslodavcima o biznis barijerama sa kojima se srijeću u svakodnevnom poslovanju, kao jednu od ključnih prepreka za biznis prepoznala neusklađenost potreba poslodavaca i obrazovnog sistema. Tom prilikom smo, kao ključne za prevazilaženje ovog problema, u domenu prvenstveno stručnog obrazovanja, definisali sljedeće preporuke:

- aktivno raditi na jačanju uloge poslodavaca i njihovih predstavnika u kreiranju obrazovne politike, obrazovnih programa, radu škola i promociji deficitarnih zanimanja;
- osigurati kvalitet praktične nastave i profesionalne prakse, jasnim definisanjem obaveza učenika i poslodavaca, te obukom mentora u preduzećima;
- podstaći poslodavce da više sarađuju sa školama u pogledu obavljanja praktične nastave i profesionalne prakse, kroz uvođenje poreskih olakšica i sličnih stimulativnih mjera i ustanovljavanjem fondova za stipendiranje posebno za deficitarna zanimanja.

Dualni oblik obrazovanja je upravo korak u pravcu implementacije navedenih preporuka, i razlog što je predstavnik Unije poslodavaca uzeo aktivno učešće u radu radne grupe koja je prošle godine radila na izmjeni zakonodavstva kojim je omogućeno da dualno obrazovanje konačno zaživi u našem obrazovnom sistemu. Ponosna sam što mogu istaći, a vjerujem da će predstavnici Ministarstva i Centra to potvrditi, da je UPCG već godinama unazad prepoznat socijalni partner resornom ministarstvu u procesima kreiranja i implementacije obrazovne politike. UPCG ima svoje predstavnike u sektorskim komisijama, odborima (za stručno i obrazovanje odraslih) i Nacionalnom savjetu za obrazovanje, kao i u svim radnim grupama čiji je domen djelovanja stručno obrazovanje, unapređenje praktične nastave u školama, obuka mentora u preduzećima itd.

Vjerujem da će ovaj sastanak učiniti da doprinos poslodavaca odnosno biznisa u narednom periodu bude još veći i njihovo učešće još intenzivnije, posebno u praktičnom smislu – implementaciji obrazovnih politika. A to će se desiti kroz učešće u samom nastavnom procesu koji, kada govorimo o dualnom obrazovanju, podrazumjeva da se dio nastave izvodi upravo u njihovim preduzećima, u realnom radnom okruženju, uz odgovarajući nadzor od strane mentora tj. instruktora praktičnog obrazovanja. Jer, jedino kroz pravovremeno uključivanje poslodavaca u obrazovanje učenika srednjih stručnih škola, razvijamo kadar sa upravo onim vještinama koje su poslodavcima potrebne za njihov biznis. Svi u ovoj sali smo vrlo dobro svjesni kakva je struktura crnogorske privrede i u kojoj mjeri su poslodavcima potrebna upravo ona zanimanja koja tangira dualni oblik obrazovanja (dakle, III stepen stručne spreme). Sada, kao privrednici, imamo svoju ulogu i odgovornost u cjelokupnom procesu koji može uspjeti jedino uz našu aktivnu participaciju.

Zahvaljujem na pažnji.